

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Пунда Олександр Олегович — д-р юрид. наук, доцент, провідний науковий співробітник Університету державної фіскальної служби України, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська обл., Україна, 08205; +38 (097) 457-64-10; oleksandrpunda@gmail.com; ORCID: 0000-0002-9175-3141

Арзянцева Дар'я Андріївна — канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, фінансів та страхування Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, вул. Героїв Майдану, 8, м. Хмельницький, Україна, 29000; +38 (067) 265-88-74; ardasha2001@gmail.com; ORCID: 0000-0001-8014-7544

Захаркевич Наталія Петрівна — канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, фінансів та страхування Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, вул. Героїв Майдану, 8, м. Хмельницький, Україна, 29000; +38 (068) 832-97-23; z.nata.p@ukr.net; ORCID: 0000-0001-7959-7302

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Punda O. O. — Doctor of Science in Law, Associate Professor, University of the State Fiscal Service of Ukraine, 31, Universitetska str., Irpin, Kyiv Oblast, Ukraine, 08200; +38(097) 457-64-10; oleksandrpunda@gmail.com; ORCID: 0000-0002-9175-3141

Arziantseva D. A. — PhD in Economics, Associate Professor, Assistant Professor of the Department of Management, Finance, Banking and Insurance Khmelnytsky University of Management and Law named after Leonid Yuzkov, 8, Heroiv Maidan str., Khmelnytsky, Ukraine, 29000; +38 (067) 265-88-74; ardasha2001@gmail.com; ORCID: 0000-0001-8014-7544

Zakharkevych N. P. — PhD in Economics, Associate Professor, Assistant Professor of the Department of Management, Finance, Banking and Insurance Khmelnytsky University of Management and Law named after Leonid Yuzkov, 8, Heroiv Maidan str., Khmelnytsky, Ukraine, 29000; +38 (068) 832-97-23; z.nata.p@ukr.net; ORCID: 0000-0001-7959-7302

ИНФОРМАЦИЯ ОБ АВТОРАХ

Пунда А. О. — д. ю. н., доцент, ведущий научный сотрудник Университета государственной фискальной службы Украины, ул. Университетская, 31 м. Ирпень, Киевская область, Украина, 08205; +38 (097) 457-64-10; oleksandrpunda@gmail.com; ORCID: 0000-0002-9175-3141

Арзянцева Д. А. — к. э. н., доцент, доцент кафедры менеджмента, финансов и страхования Хмельницкого университета управления и права им. Леонида Юзькова, ул. героев Майдана, 8, м. Хмельницкий, Украина, 29000; +38 (067) 265-88-74; ardasha2001@gmail.com; ORCID: 0000-0001-8014-7544

Захаркевич Н. П. — к. э. н., доцент, доцент кафедры менеджмента, финансов и страхования Хмельницкого университета управления и права им. Леонида Юзькова, ул. героев Майдана, 8, м. Хмельницкий, Украина, 29000; +38 (068) 832-97-23; z.nata.p@ukr.net; ORCID: 0000-0001-7959-7302

<http://doi.org/10.35668/2520-6524-2020-2-03>

УДК 001.891:004.65

А. Б. ОСАДЧА, С. Н. С.

ПОРІВНЯННЯ РІВНЯ ПУБЛІКАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ МЕДИЦИНИ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ СВІТУ

Резюме. В умовах стрімкого розвитку науково-технічного прогресу в Україні, зокрема і в медичній сфері, важливе місце належить науковим дослідженням, які базуються на світовому визнанні, а публікації в наукових журналах, що індексуються в міжнародних наукометричних базах даних, сприятимуть можливій модернізації сучасної науки в медичних закладах вищої освіти. Найбільш вагомим у сучасному суспільстві є не процес діяльності чи думки, а результат, який надає наукове дослідження. Наукову діяльність важко оцінити лише за одним параметром, до того ж, є необхідність оцінювання з використанням кількісних та якісних показників. У статті представлено результати авторського дослідження щодо рівня публікаційної активності у сфері медицини в Україні з урахуванням світового досвіду на основі міжнародної наукометричної бази даних Web of Science (продукт компанії Clarivate Analytics). Компанія Clarivate Analytics прискорює прогрес у наукових дослідженнях, надаючи дослідникам достовірні джерела інформації, аналітику та можливість швидше створювати, захищати та комерціалізувати нові ідеї. Clarivate Analytics є незалежною компанією, де працює 4000 співробітників, які працюють більш ніж у 100 країнах світу. Clarivate Analytics володіє добре відомим брендом — базою даних Web of Science, що надає доступ до найбільшої бази наукових статей із ретельно відібраних авторитетних журналів. Дослідники можуть використовувати ефективні інструменти пошуку, які враховують метадані та бібліографічні посилання і дають змогу отримати максимально якісну, значущу та неупереджену інформацію. Аналітичні дані бази даних Web of Science є найточнішим і найдостовірнішим джерелом інформації для оцінки наукової роботи, є найбільш повним ресурсом, де однаково високо цінують як якість, так і кількість.

Ключові слова: публікаційна активність, індекс цитування, міжнародна наукометрична база даних, наукометричні показники, напрями наукових досліджень, медицина.

ВСТУП

Вітчизняна наукова думка зумовлює дедалі більшу популярність видань, які проіндексовані однією з найбільш визнаних у світі наукометричною базою даних Web of Science (WoS), що є власністю компанії Clarivate Analytics.

Наукометричний аналіз дає уявлення про динаміку науково-дослідної діяльності та допомагає визначити місце національної науки у світі. У загальносвітовій практиці для оцінювання науки застосовуються переважно експертний і статистичний методи, які базуються на різних наукометричних показниках. Система показників “вимірювання” науки до нині не сформована: у світі відбувається постійний пошук точних показників всебічної оцінки науки.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Носіями наукових знань є науковці, а оцінювання внеску кожного з них — це показник дієвої активності й ефективності праці автора наукової продукції, а також колективу, в якому він працює. Статус ученого у науковій спільноті, його вплив на події, що відбуваються в обраній ним галузі науки, нині багато в чому визначаються тим, наскільки повно, конструктивно й органічно представлені результати його досліджень в Інтернет-мережі [1].

На практиці світова спільнота віддає перевагу таким наукометричним показникам, як публікаційна активність, індекс цитування, імпаکت-фактор (IF), індекс Хірша (h-індекс) тощо. Базовим показником публікаційної активності нині є кількість публікацій у журналах, що реферуються. Важливість цього показника визначається багатьма його функціями: наукова публікація як носій нових знань популяризує їх, перетворюючи на надбання громадськості; закріплює авторські права вченого, підвищуючи його науковий авторитет; створює умови для розвитку наукових комунікацій як у своїй країні, так і у світі.

Відповідно до кількості цитованих публікацій визначають вагомість результатів наукових досліджень, їх цінність для світової науки. Результати аналізу часто цитованих робіт надають можливість виявляти перспективні напрями наукових досліджень як в Україні, так і у світі [2].

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Сьогодні проводять чимало досліджень, метою яких є вимірювання ефективності національної науки в міжнародному контексті чи описання її розвитку за допомогою наукометричних засобів. У науковому просторі наукометрія стала невід’ємним стандартним інструментом політики й управління дослідженнями.

Вивчення питань, що пов’язані з теоретичними аспектами наукометричних баз даних, займалися провідні світові та вітчизняні науковці, серед яких Л. Джорджіу, Г. Добров, У. Каджикова, Л. Костенко, А. Корецький, Б. Маліцький, Б. Мартін, О. Мех, Дж. Хеуер, В. Рибачук, Д. Солов’яненко та ін. [3–6].

Метою статті є порівняльний аналіз рівня публікаційної діяльності у сфері медицини в Україні та країнах світу на основі міжнародної наукометричної бази даних WoS.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ

Станом на 2020 р. (за період 2009–2019 рр.) база даних WoS містить 22 291 430 публікацій. На першому місці серед 149 країн перебуває США з рекордною кількістю — 4 297 801 публікація. До п’ятірки лідерів також належать Китай, Німеччина, Велика Британія та Японія. Зокрема 17-те місце посідає Швейцарія, яка водночас є лідером за результатами цитувань на одну статтю (23,49 цитувань). Натомість Україна посідає 49 місце з результатом 52 985 публікацій (на одну статтю припадає 8,62 цитувань) (**табл. 1**) [7].

Результати дослідження стану публікаційної діяльності за певними напрямками наукових досліджень значною мірою відображають наукову спеціалізацію та пріоритетні тематичні напрями наукових досліджень в окремих країнах і регіонах.

На основі бази даних WoS досліджено публікаційну активність вітчизняних і зарубіжних науковців у сфері медицини (далі — “Medicine”).

WoS дає змогу аналізувати публікації за напрямками наукових досліджень, використовуючи дворівневий класифікатор Research Area (налічує 152 напрями).

Аналіз динаміки кількості публікацій за напрямками наукових досліджень сфери “Medicine” засвідчує висхідну тенденцію. Загальна кількість публікацій за 2009–2019 рр. становить 1 910 770 од. (**рис. 1**) [8].

Дослідження кількості публікацій за напрямками наукових досліджень сфери “Medicine” за країнами виявило, що до п’ятірки лідерів увійшли: США — 31,0 %, Китай — 9,3 %, Велика Британія — 7,0 %, Німеччина — 6,0 %, Канада — 4,1 % (**рис. 2**).

Найбільший рівень охоплення публікаціями мають такі напрями наукових досліджень “Medicine”: загальна внутрішня медицина (General Internal Medicine) — 42,2 %; радіологія, ядерна медицина, медична візуалізація (Radiology Nuclear Medicine Medical Imaging) — 22,0 %; експериментальна медицина (Research Experimental Medicine) — 20,4 %; стоматологія, оральна хірургічна медицина (Dentistry

Таблиця 1

Показники публікаційної активності провідних країн світу та України за даними WoS (дата останнього оновлення: 12.03.2020)

Країна	Місце в рейтингу	Кількість публікацій	Кількість цитувань	Кількість цитувань на статтю за 10-річний період
США	1	4 297 801	84 304 594	19,62
Китай	2	2 862 610	33 430 116	11,68
Німеччина	3	1 151 018	21 356 189	18,55
Велика Британія	4	1 079 076	21 824 175	20,22
Японія	5	877 211	11 897 668	13,56
Франція	6	792 715	14 312 976	18,06
Канада	7	722 791	13 432 137	18,58
Італія	8	708 433	12 080 752	17,05
Індія	9	648 839	6 654 919	10,26
Австралія	10	631 809	11 200 337	17,73
Іспанія	11	614 436	10 050 786	16,36
Південна Корея	12	588 991	7 210 842	12,24
Бразилія	13	466 649	4 586 283	9,83
Нідерланди	14	424 838	9 550 956	22,48
Іран	16	317 118	2 913 389	9,19
Швейцарія	17	316 582	7 435 259	23,49
Туреччина	18	299 765	2 475 467	8,26
Тайвань	19	289 377	3 580 104	12,37
Швеція	20	285 667	5 665 697	19,83
Польща	21	281 051	2 892 261	10,29
Бельгія	22	233 219	4 765 816	20,43
Данія	23	187 348	4 026 852	21,49
Шотландія	24	164 237	3 700 034	22,53
Австрія	25	163 599	3 114 851	19,04
Україна	49	52 985	456 898	8,62

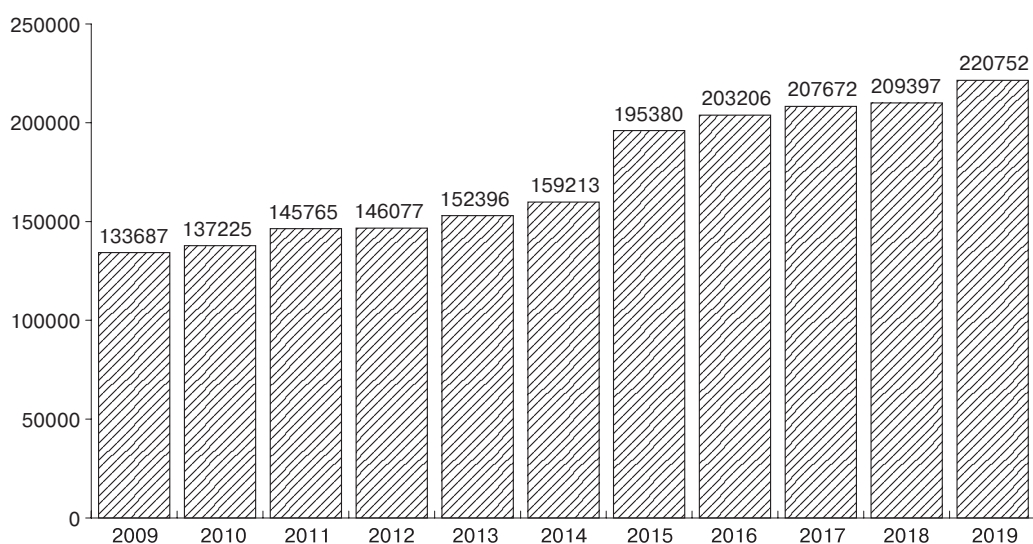

Рис. 1. Динаміка кількості публікацій, що належать до сфери "Medicine" класифікатора Research Area

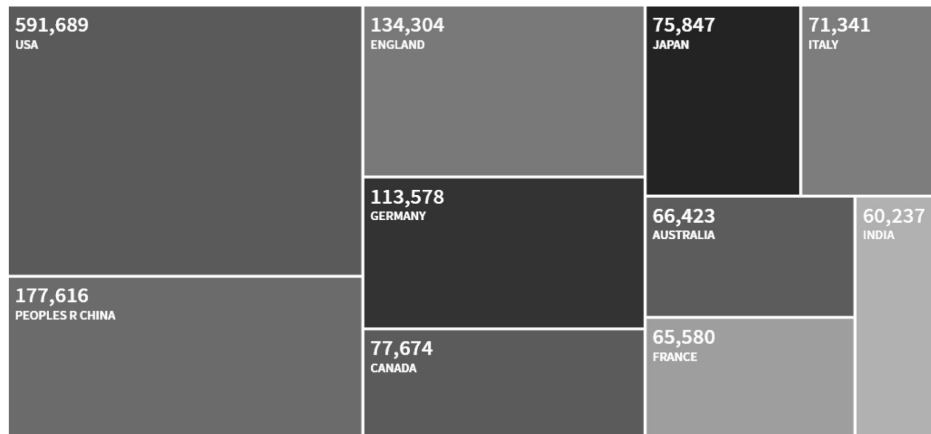

Рис. 2. Розподіл публікацій у сфері “Medicine” за країнами у 2009–2019 рр.

Таблиця 2

Публікації у сфері “Medicine” за напрямами наукових досліджень у 2009–2019 рр.

Напрями наукових досліджень	Кількість публікацій, од.	Частка публікацій за напрямом від загальної кількості, %
Medicine, усього	1 910 770	100,0
General Internal Medicine	804 661	42,1
Radiology Nuclear Medicine Medical Imaging	418 216	21,9
Research Experimental Medicine	390 126	20,4
Dentistry Oral Surgery Medicine	138 159	7,2
Oncology	99 312	5,2
Respiratory System	87 686	4,6
Tropical Medicine	66 706	3,5
Public Environmental Occupational Health	66 073	3,5
Emergency Medicine	62 331	3,3
Pharmacology Pharmacy	57 093	3,0
Integrative Complementary Medicine	55 668	2,9
Biotechnology Applied Microbiology	50 850	2,7
Neurosciences Neurology	44 630	2,3
Surgery	43 900	2,3
Genetics Heredity	40 950	2,1
Pathology	34 648	1,8
Health Care Sciences Services	34 096	1,8
Cell Biology	32 722	1,7
Engineering	32 385	1,7
Cardiovascular System Cardiology	29 069	1,5
Legal Medicine	28 111	1,5
Parasitology	27 980	1,5
Optics	25 906	1,4
Biochemistry Molecular Biology	25 609	1,3
Immunology	23 939	1,3
Інші	311 966	16,3

Oral Surgery Medicine) — 7,2 % та онкологія (Oncology) — 5,2 % (табл. 2).

Кількість українських публікацій за цей період становить 3825 од. (або 0,2 % від загальної кількості публікацій у сфері “Medicine” за 2009–2019 рр.). За цим показником Україна посідає 52 місце серед 225-ти країн, що мають публікації в цій сфері (рис. 3).

Essential Science Indicators (далі – ESI) – це аналітичний інструмент WoS, який допомагає визначити найбільш ефективні дослідження. ESI здійснює аналіз понад 11 000 журналів з усього світу, щоб оцінити авторів, установи, країни та журнали за 22-ма напрямками наукових досліджень на основі публікацій і цитувань. Проаналізовані дані охоплюють 10-річний період, включають щомісячне оновлення рейтингів і кількості цитувань.

З-поміж 22-х напрямів наукових досліджень у загальносвітовому рейтингу перше місце з найкращими показниками публікаційної активності за 10-річний період (2009–2019 рр.) посідає такий напрям наукових досліджень, як “Clinical Medicine” (2 981 218 публікацій).

В Україні публікації за напрямом наукових досліджень “Clinical Medicine” посідають сьоме

місце (1509 публікації), налічують 46,57 цитувань на одну статтю та 149 статей, що увійшли в топ-публікацій (табл. 3) [7].

Аналіз динаміки загальносвітового публікаційного потоку впродовж 2009–2019 рр. на пряму наукових досліджень “Clinical Medicine” свідчить про тенденцію до зростання як загальної кількості публікацій, так і топ-публікацій.

Світовим лідером за кількістю публікацій на пряму наукових досліджень “Clinical Medicine” є США (943 249 од., 24,0 % у загальній кількості публікацій за цим напрямом), значну кількість публікацій мають також Китай (305 894 од., 7,8 %), Велика Британія (222 460 од., 5,7 %) та Німеччина (216 005 од., 5,5 %).

На 80-му місці у світовому рейтингу розташована Україна з кількістю публікацій у 1509 од. (0,04 %) (рис. 4) [8].

У порівнянні з базовим періодом усі країни показали позитивну динаміку як щодо загальної кількості публікацій, так і топ-публікацій. За останні п’ять років (2015–2019 рр.), у порівнянні з періодом 2014–2018 рр., відбулося значне покращення цих показників (табл. 4) [7].

Упродовж останніх п’яти років (2015–2019 рр.) Україна, у порівнянні з періодом 2014–2018 рр.,

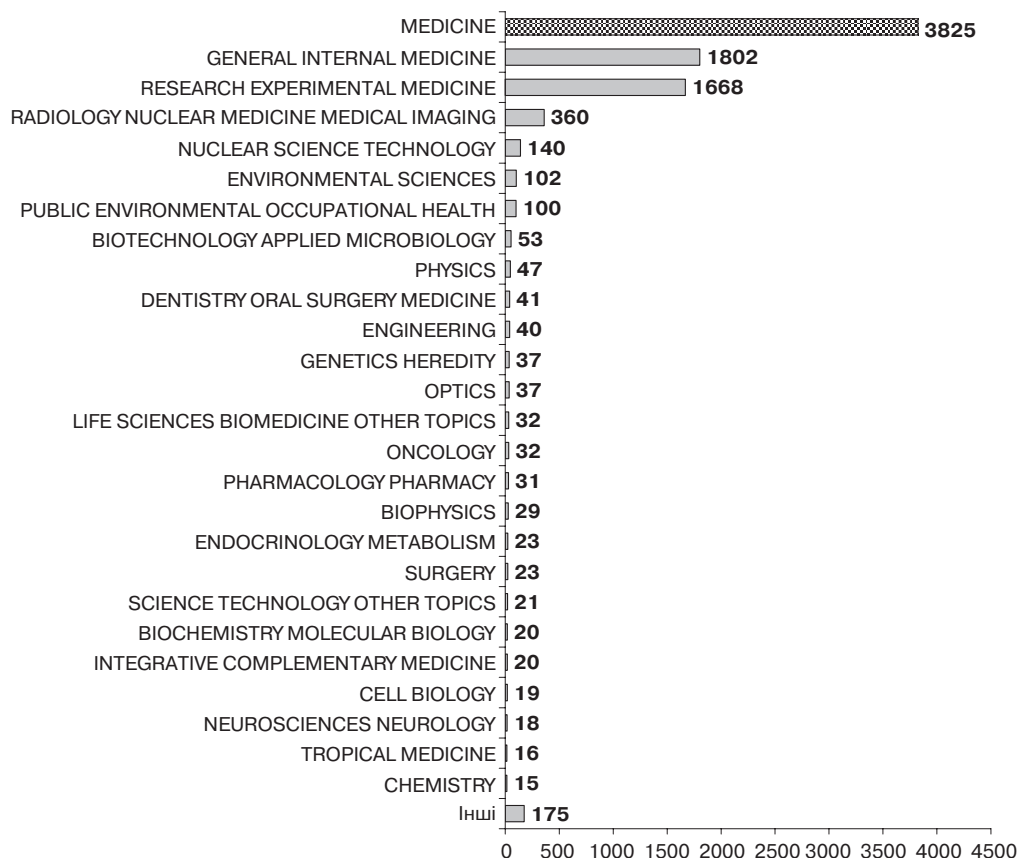

Рис. 3. Українські публікації у сфері “Medicine” за напрямками наукових досліджень у 2009–2019 рр., од.

Таблиця 3

Показники публікаційної активності у світі та Україні у 2009–2019 рр., од.

		Світ					Україна				
Місце в рейтингу	Напрями досліджень	Кількість публікацій	Кількість цитувань	Кількість цитувань на одну статтю	Кількість топ-публікацій*	Місце у рейтингу	Напрями наукових досліджень	Кількість публікацій	Кількість цитувань	Кількість цитувань на одну статтю	Кількість топ-публікацій*
1	Clinical Medicine	2 981 218	41 202 227	13,82	30 041	1	Physics	15 947	157 254	9,86	176
2	Chemistry	1 855 706	29 846 797	16,08	18 619	2	Chemistry	10 165	74 956	7,37	30
3	Engineering	1 464 226	13 539 081	9,25	14 570	3	Materials Science	7833	36 541	4,67	6
4	Physics	1 155 687	13 995 823	12,11	11 559	4	Mathematics	3594	9920	2,76	6
5	Social Sciences, General	1 027 184	8 107 935	7,89	10 348	5	Engineering	2844	11 632	4,09	2
6	Materials Science	973 064	15 431 560	15,86	9792	6	Space Science	1925	21 504	11,17	12
7	Plant & Animal Science	793 973	8 155 531	10,27	8176	7	Clinical Medicine	1509	70 280	46,57	149
8	Biology & Biochemistry	788 370	14 336 885	18,19	7860	8	Economics & Business	1301	854	0,66	1
9	Environment / Ecology	565 133	7 932 512	14,04	5640	9	Plant & Animal Science	1283	11 045	8,61	20
10	Neuroscience & Behavior	552 176	10 678 990	19,34	5570	10	Geosciences	1169	9356	8	6

* Публікацію в певній галузі наук зараховують до топ-публікації, якщо вона потрапляє до 1 % найбільш цитованих публікацій у цій галузі.

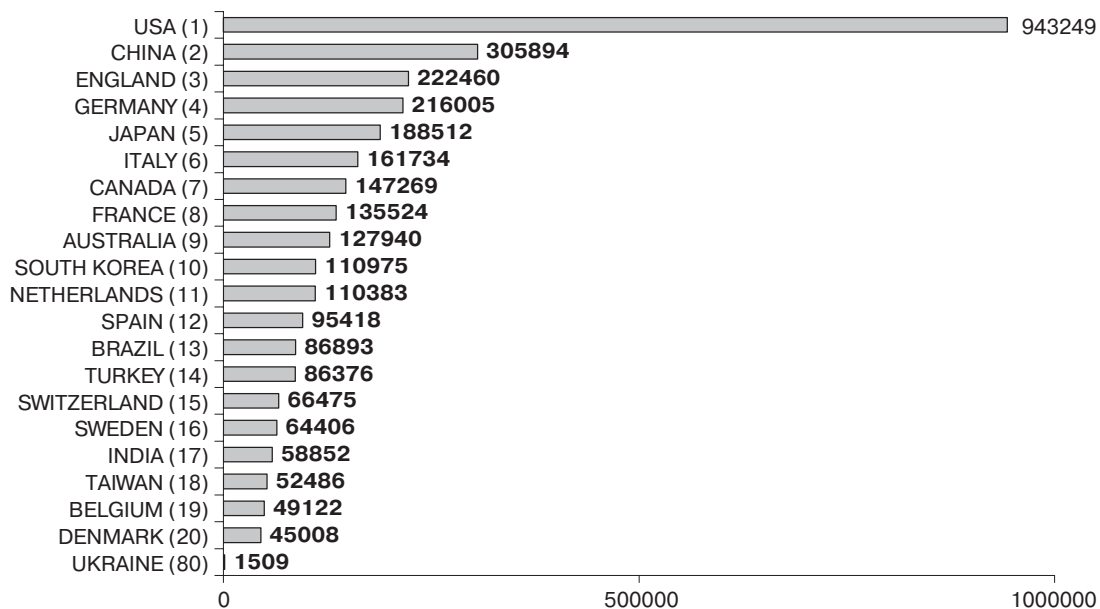

Рис. 4. Публікаційна активність напряму наукових досліджень “Clinical Medicine” у світі, од. (місце в рейтингу)

Таблиця 4

Динаміка публікаційної активності за показниками напряму наукових досліджень “Clinical Medicine” у світі, од.

Показники	2009–2013 рр.	2010–2014 рр.	2011–2015 рр.	2012–2016 рр.	2013–2017 рр.	2014–2018 рр.	2015–2019 рр.
Кількість публікацій	1 213 613	1 267 638	1 319 827	1 370 536	1 409 627	1 445 883	1 494 706
Кількість цитувань	7 204 163	7 591 706	7 985 410	8 450 563	8 761 213	9 042 123	9 552 800
Кількість цитувань на одну статтю	5,94	5,99	6,05	6,17	6,22	6,25	6,39
Кількість топ-публікацій*	12 141	12 680	13 195	13 669	14 019	14 370	15 174

* Публікацію у певній галузі наук зараховують до топ-публікації, якщо вона потрапляє до 1 % найбільш цитованих публікацій у цій галузі visitors [10].

Таблиця 5

Динаміка публікаційної активності за показниками напряму наукових досліджень “Clinical Medicine” в Україні, од.

Показники	2009–2013 рр.	2010–2014 рр.	2011–2015 рр.	2012–2016 рр.	2013–2017 рр.	2014–2018 рр.	2015–2019 рр.
Кількість публікацій	448	530	612	690	769	851	917
Кількість цитувань	7417	9449	12 929	11 788	17 259	26 515	35 398
Кількість цитувань на одну статтю	16,56	17,83	21,13	17,08	22,44	31,16	38,860
Кількість топ-публікацій*	35	39	46	56	73	91	107

Таблиця 6

Перелік українських наукових журналів медичного спрямування, які індексуються в міжнародній наукометричній базі даних WoS (дата останнього оновлення: 16.03.2020)

Назва наукового журналу	Напрямок наукового дослідження згідно з WoS	Індекс цитування*	Місто	Назва наукової галузі
Cytology and Genetics / Цитологія і генетика	Genetics Heredity	SCIE (0,408) 2007–2019	Київ / Нью-Йорк	Біологія; охорона здоров'я
Neurophysiology / Нейрофізіологія	Neurosciences Neurology; Physiology	SCIE (0,267) 1979–2019	Київ / Нью-Йорк	Біологія; природничі науки; охорона здоров'я
Regulatory Mechanisms in Biosystems	Research Experimental Medicine	ESCI 2017–2019	Дніпро	Біологія; природничі науки; хімічна та біоінженерія; аграрні науки та продовольство; ветеринарна медицина; охорона здоров'я
World of Medicine and Biology / Світ медицини та біології	Research Experimental Medicine	ESCI 2015–2019	Полтава	Біологія; Природничі науки; хімічна та біоінженерія; охорона здоров'я
Medical Perspectives / Медичні перспективи Medicini Perspektivi	General Internal Medicine	ESCI 2017–2019	Дніпро	Біологія; хімічна та біоінженерія; охорона здоров'я; військові науки, національна безпека (державного кордону)
Zaporozhye Medical Journal / Запорізький медичний журнал	General Internal Medicine	ESCI 2015–2019	Запоріжжя	Охорона здоров'я
Pathologia / Патологія	Pathology	ESCI 2015–2019	Запоріжжя	Охорона здоров'я
Science and Innovation / Наука та інновації	Science Technology Other Topics	ESCI 2016–2019	Київ	Біологія; природничі науки; аграрні науки та продовольство; ветеринарна медицина; охорона здоров'я; військові науки, національна безпека (охорона державного кордону) цивільна безпека; транспорт
Pedagogics, Psychology, Medical–Biological Problems of Physical Training and Sports	Social Sciences Other Topics	ESCI 2015–2019	Харків	Освіта; охорона здоров'я

* SCIE (Science Citation Index Expanded – політематичний показник наукових журналів переважно природничих і технічних наук, які було включено до WoS до 2015 р. і для яких вже розраховується показник IF (Impact-factor).

ESCI (Emerging Sources Citation Index) – індекс цитування, що охоплює наукові видання з різних галузей, які були включені до WoS, починаючи з 2015 року. Ці наукові видання відповідають мінімальним вимогам якості опублікованих матеріалів, своєчасності та впливу, але оскільки вони є відносно новими, то мають пройти експертну оцінку за конкретний період часу, перш ніж індексуватися у SCIE, SSCI або A & HCl.

також покращила свої результати як у загальній кількості публікацій (на 7,8 %), так і топ-публікацій (на 17,6 %) (табл. 5).

До бази даних WoS увійшло дев'ять українських журналів медичного спрямування. З-поміж них два журнали мають коефіцієнт впливовості (імпакт-фактор), а саме: науковий журнал "Цитологія і генетика" (0,408) та "Нейрофізіологія" (0,267) (табл. 6) [9].

ВИСНОВОК

Публікації є відображенням результатів наукових досягнень країни, а цитування цих матеріалів колегами можна визначити як оцінку якості та значущості для науки і практики отриманих результатів. Збільшення показників цитування наукових публікацій вітчизняних і зарубіжних науковців у наукометричних базах даних пов'язане з активним розширенням ареалу публікацій у вже наявних наукових виданнях, які включені в наукометричні бази.

Причому особливу увагу варто приділяти якості наукових публікацій — не лише з точки зору новизни та практичної значущості досліджень, а й у плані представлення тексту статей прийнятною науковою англійською мовою. Саме цього і дотримується міжнародна наукометрична база даних WoS. Наукові видання, які не відповідають вимогам, потрібно переформатувати, а шляхи реалізації кредитно-модульної системи привести у відповідність до прийнятих правил подання наукових публікацій в іноземних репозитаріях і міжнародних наукометричних базах даних [10].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Тарасов Д. Використання спеціалізованих пошукових систем для отримання показників цитованості електронних наукових архівів / Д. Тарасов // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". — 2012. — № 732. — С. 382–388. — (Серія "Комп'ютерні науки та інформаційні технології").
2. Євтушенко В. М. Огляд бібліометричних індикаторів стану української науки / В. М. Євтушенко // Наука. Технології. Інновації. — 2018. — № 4 (8). — С. 3–12.
3. Мазур В. А. Використання міжнародних наукометричних баз даних Web of Science та Scopus для наукових досліджень в аграрних закладах вищої освіти / В. А. Мазур // Економіка. Фінанси. Менеджмент : актуальні питання науки і практики. — 2019. — № 4. — С. 83–91.
4. Назоровець С. О. Квартальний підхід до проблеми стимулювання росту наукової продуктивності в університетах / С. О. Назоровець // Бібліотечний форум. — 2016. — № 2 (4). — С. 10–12.
5. Подрезова М. О. Бібліографічна культура періодичного видання як напрям інформаційно-аналітичної діяльності бібліотеки / М. О. Подрезова // Вісник ОНУ. — 2013. — Т. 18. — Вип. 1(9). — С. 105–113 (Серія: "Бібліотекознавство, бібліографознавство, книгознавство").

6. Ukraine Ranking Web of Universities [Electronic resource]. — Access: <http://www.webometrics.info/en/Europe/Ukraine>.
7. Web of Science. In Cites Essential Science Indicators [Electronic resource]. — Access: <https://esi.clarivate.com>.
8. Web of Science. Web of Science Core Collection [Electronic resource]. — Access: <http://apps.webofknowledge.com>.
9. Open Science in Ukraine. Всі українські наукові журнали у Scopus та Web of Science [Electronic resource]. — Access: <https://openscience.in.ua/ua-journals>.
10. Бушуев С. Д. Наукометричні бази: характеристика, можливості і завдання / С. Д. Бушуев // Управління розвитком складних систем. — 2014. — Вип. 18. — С. 145–152.

REFERENCES

1. Tarasov, D. (2012). Vykorystannia spetsializovanykh poshukovykh system dlia otrymannia pokaznykh tsvyovanosti elektronnykh naukovykh arkhiviv [Use of specialized search engines to obtain citation rates for electronic scientific archives]. *Visnyk Natsionalnyi universytet "Lvivska politekhnika"* [Bulletin of the National University "Lviv Polytechnic"]. 732. 382–388.
2. Yevtushenko, V. M. (2018). Ohliad bibliometrychnykh indyktoriv stanu ukrainskoi nauky [Bibliometric indicators review of the state of Ukrainian science]. *Nauka. Tekhnolohii. Innovatsii* [Science. Technologies. Innovations]. 4 (8). 3–12.
3. Mazur, V. A. (2019). Vykorystannia mizhnarodnykh naukometrychnykh baz danykh Web of Science ta Scopus dlia naukovykh doslidzhen v ahrarynykh zakladakh vyshchoi osvity [The use of international scientometric databases Web of Science and Scopus for scientific research in agrarian institutions of higher education]. *Ekonomika. Finansy. Menedzhment : aktualni pytannia nauky i praktyky* [Economics. Finances. Management: current issues of science and practice]. 4. 83–91. <https://doi.org/10.37128/2411-4413-2019-4-10>
4. Nazorovets, S. O. (2016). Kvartalnyi pidkhid do problemy stymulivannia rostu naukovoi produktyvnosti v universytetakh [Quarterly approach to the problem of stimulating the growth of scientific productivity in universities]. *Biblioteknyi forum* [Library Forum]. 2 (4). 10–12.
5. Podrezova, M. O. (2013). Bibliografichna kultura periodychnoho vydannia yak napriam informatsiino-analitychnoi diialnosti biblioteki [Bibliographic culture of periodicals as a direction of information-analytical activity of the library]. *Visnyk ONU* [Bulletin of the ONU]. 1(9). 105–113.
6. Ukraine Ranking Web of Universities. Retrieved from: <http://www.webometrics.info/en/Europe/Ukraine>.
7. Web of Science. In Cites Essential Science Indicators. Retrieved from: <https://esi.clarivate.com>.
8. Web of Science. Web of Science Core Collection. Retrieved from: <http://apps.webofknowledge.com>.
9. Open Science in Ukraine. Vsi ukrainski naukovi zhurnaly u Scopus ta Web of Science [All Ukrainian scientific journals in Scopus and Web of Science]. Retrieved from: <https://openscience.in.ua/ua-journals>.
10. Bushuiev, S. D. (2014). Naukometrychni bazy: kharakterystyka, mozhlyvosti i zavdannia [Scientometric bases: characteristics, opportunities and tasks]. *Upravlinnia rozvytkom skladnykh system* [Management of complex systems development]. 18. 145–152.

A. B. OSADCHA, Senior Researcher

COMPARISON OF PUBLICATION ACTIVITY LEVEL IN THE MEDICAL FIELD IN UKRAINE AND THE COUNTRIES OF THE WORLD

Abstract. In the context of the rapid development of scientific and technological progress in Ukraine, including the medical field, a significant contribution belongs to scientific researches based on world recognition, and publications in scientific journals indexed in international bibliometric databases, will lead to the possibility of upgrading modern science in medical higher educational institutions. The most significant in modern society is not only activity process or thought, but the result that scientific research provides. Scientific activity is difficult to evaluate with only one parameter; moreover, there is a need for evaluation using qualitative indicators. The article presents author's research results of publication activity level in the medical field in Ukraine, taking into account world experience based on international bibliometric database Clarivate Analytics's Web of Science. Clarivate Analytics accelerates research progress by providing researchers with reliable information sources, analytics around the world, and the ability to quickly create, defend, and commercialize new ideas. Clarivate Analytics is an independent company with more than 4000 employees working in more than 100 countries, and has a well-known brand — Web of Science. It provides access to the largest database of scientific articles from carefully selected reputable journals. Researchers can use effective search instruments that take into account metadata and bibliographic references and allow you to get the highest quality, meaningful and impartial information. Web of Science is an accurate and reliable source of information for assessing scientific work, the most comprehensive resource in which both quality and quantity are equally valued.

Keywords: publication activity, citation index, international bibliometric database, bibliometric indicators, scientific research areas, medicine.

А. Б. ОСАДЧА, с. н. с.

СРАВНЕНИЕ УРОВНЯ ПУБЛИКАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В СФЕРЕ МЕДИЦИНЫ В УКРАИНЕ И СТРАНАХ МИРА

Резюме. В Украине в условиях стремительного развития научно-технического прогресса, в том числе и в медицинской сфере, важное место принадлежит научным исследованиям, основанным на мировом признании. Публикации в научных журналах, индексируемых в международных наукометрических базах данных, будут способствовать возможности модернизации современной науки в медицинских учреждениях высшего образования. Наиболее весомым в современном обществе является не процесс деятельности или мысли, а именно результат, который предоставляет научное исследование. Научную деятельность трудно оценить лишь по одному параметру, более того, есть необходимость оценки с использованием количественных и качественных показателей. В статье представлены результаты авторского исследования уровня публикационной активности в сфере медицины в Украине с учетом мирового опыта на основе международной наукометрической базы данных Web of Science (собственность компании Clarivate Analytics). Так, Clarivate Analytics ускоряет прогресс в научных исследованиях, предоставляя исследователям достоверные источники информации, аналитику по всему миру и возможность быстрее создавать, защищать и коммерциализировать новые идеи. Clarivate Analytics является независимой компанией, где трудится более 4000 сотрудников, работающих более чем в 100 странах мира. Компания Clarivate Analytics обладает хорошо известным брендом — базой данных Web of Science. Она предоставляет доступ к крупнейшей базе научных статей из тщательно отобранных авторитетных журналов. Исследователи могут использовать эффективные инструменты поиска, учитывающие метаданные и библиографические ссылки и позволяют получить максимально качественную, значимую и беспристрастную информацию. Аналитические данные базы Web of Science являются точным и достоверным источником информации для оценки научной работы, наиболее полным ресурсом, в котором одинаково высоко ценится как качество, так и количество.

Ключевые слова: публикационная активность, индекс цитирования, международная наукометрическая база данных, наукометрические показатели, направления научных исследований, медицина.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРА

Осадча Анастасія Борисівна — с. н. с. ДНУ "Український інститут науково-технічної експертизи та інформації", вул. Антоновича, 180, м. Київ, Україна, 03680; +38 (044) 521-00-29; osadcha@ukrintei.ua; ORCID: 0000-0001-5151-2901

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Osadcha A. B. — Senior Researcher of State Institution "Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information", Antonovycha str., 180, Kyiv, Ukraine, 03680; +38 (044) 521-00-29; osadcha@ukrintei.ua; ORCID: 0000-0001-5151-2901

ІНФОРМАЦІЯ ОБ АВТОРЕ

Осадчая А. Б. — с. н. с. ГНУ "Украинский институт научно-технической экспертизы и информации", ул. Антоновича, 180, г. Киев, Украина, 03680; +38 (044) 521-00-29; osadcha@ukrintei.ua; ORCID: 0000-0001-5151-2901